

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA

PERIÓDICH SATÍRICH
HUMORÍSTICH, ILUSTRAT Y LITERARI
DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SEMANA

10 céntims cada numero per tot Espanya

Números atrassats 20 céntims

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA

PREU DE SUSCRPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya, 3 pessetas,
Cuba y Puerto-Rico, 4.—Estranger, 5.

PREPARATIUS

Enlassant garlandas
passan tot lo dia...

¡S' acostan las festas
del mes de María!

RICARDO CALVO

Lo públich de Barcelona coneixia y havia aplaudit molt á aquest simpátich actor, que havia fet en los nostres escenaris llargas temporadas.

Tant com bon actor era un admirable germá. Mentres brillá en primera línia, son germá Rafel, ell se resigná á ocupar dintre de la companyia un lloch secundari. Generalment cultivava 'l género cómich, prenent part sols en los juguets y pessas que servian de fi de festa.

Una vegada mort en Rafel, demostrá ser un actor sino tant potent mes dúctil y flexible que 'l séu germá. En algunas obras lo sustituhí dignament. En altrás, com en *El Nuevo D. Juan* d' Echegaray féu del tipo de protagonista una verdadera creació, á pesar de lo qual aquell famós dramaturgo, no n' hi escrigué cap mes.

Ricardo Calvo, víctima de una febre infecciosa, se 'n emporta al sepulcre las més carinyosas simpatías dels séus admiradors.

CRÓNICA

Desde 'l dissapte de la senmana passada, Barcelona disposa de un nou medi de comunicació rapidíssima ab Zaragossa y Madrit. No passarà molt temps sense que aquesta mateixa facilitat se fassa extensiva á Valencia per una part, y per altra á las principals ciutats de las provincias del Nort. Ab aqueixas líneas directas y un gran número d' entroncaments destinats al servey de moltíssimas poblacions del tránsit quedarà completada la red telefónica interurbana de la regió N. E. d' Espanya.

Es aquest un gran progrés que donará sens dupte resultats incalculables, especialment si 'l govern no s' hi fica.

En las demás naciones lo govern se desvíu per fomentar tots los adelantos y aplanar totas las dificultades, demostrant l' utilitat imprescindible de las funcions qu' exerceix. Aquí á Espanya, al revés. Totas las iniciativas individuals xocan á cada punt ab las ingerencias de l' administració.

De no ser aixís, ja faria molts anys que Barcelona y Madrit haurian estat unidas per medi del teléfono.... Aquesta ventatja no s' ha pogut conseguir fins ara últimament, y encare ha sigut necessari sostenir ab los elements oficials verdaderas batallas. De algunas de las moltas dificultades que tingué de vencer l' empresa concessionaria 'n donarem compte temps enrera.... Avuy no podém menos de felicitarla pel triunfo que ha alcansat, y ab ella 'l públich. Lo servey telefónich es ja un fet. Ha tardat molt; pero s' ha establert bé.

Divendres la premsa de Barcelona, de Zaragossa y de Madrit va tenir los fils á la séva disposició, logrant comunicar directament y cambiar amistosos saludos.

La inmensa distancia que separa aqueixas tres ciutats, era lo mateix que si no existís. La veu dels periodistas barceloníns arribava al oído dels periodistas de Madrit en lo mateix moment de articular las paraulas, es á dir: ab la ventatja dels vintitres minuts que determina la diferencia de meridiá. Per exemple: á las quatre en punt saludavam als nostres companys de Madrit, y aquests se feyan cárrech del nostre saludo á las 3 y 37 minuts. La electricitat corre mes que 'l temps.

Mentres se feyan aquestas probas tan agradables, l' atmósfera cuberta de grossos núvols tingué á bé descarregar una tempestat desfeta. Brillava 'l llamp, lo tró retumbava, queya un devassall d' aygua y pedra; pero las corrents eléctricas, presas en los fils, ni 's distreyan ni 's desviavan lo més mínim del séu objecte. En va totas aquellas forsas naturals desfermadas pugnaban per atréurelas, obligantlas á faltar als debers que 'ls ha imposat la ciencia; las corrents dócils y obedients á la voluntat humana, semblava que responguesin:

—Es inútil que moguéu saragata: som corrents manadas, estém contentas de ser útils, y tenim á honra 'l quedar bé.

Y en corroboració á la séva domesticitat trasmetían la veu clara, pura, perfectament articulada, á través de una distancia de mes de 700 kilómetros; la veu emesa casi á flor de llabi, ja que la línia del teléfono inter-urbá está tan magníficament instalada, que no es menester cridar per fer-se entendre.

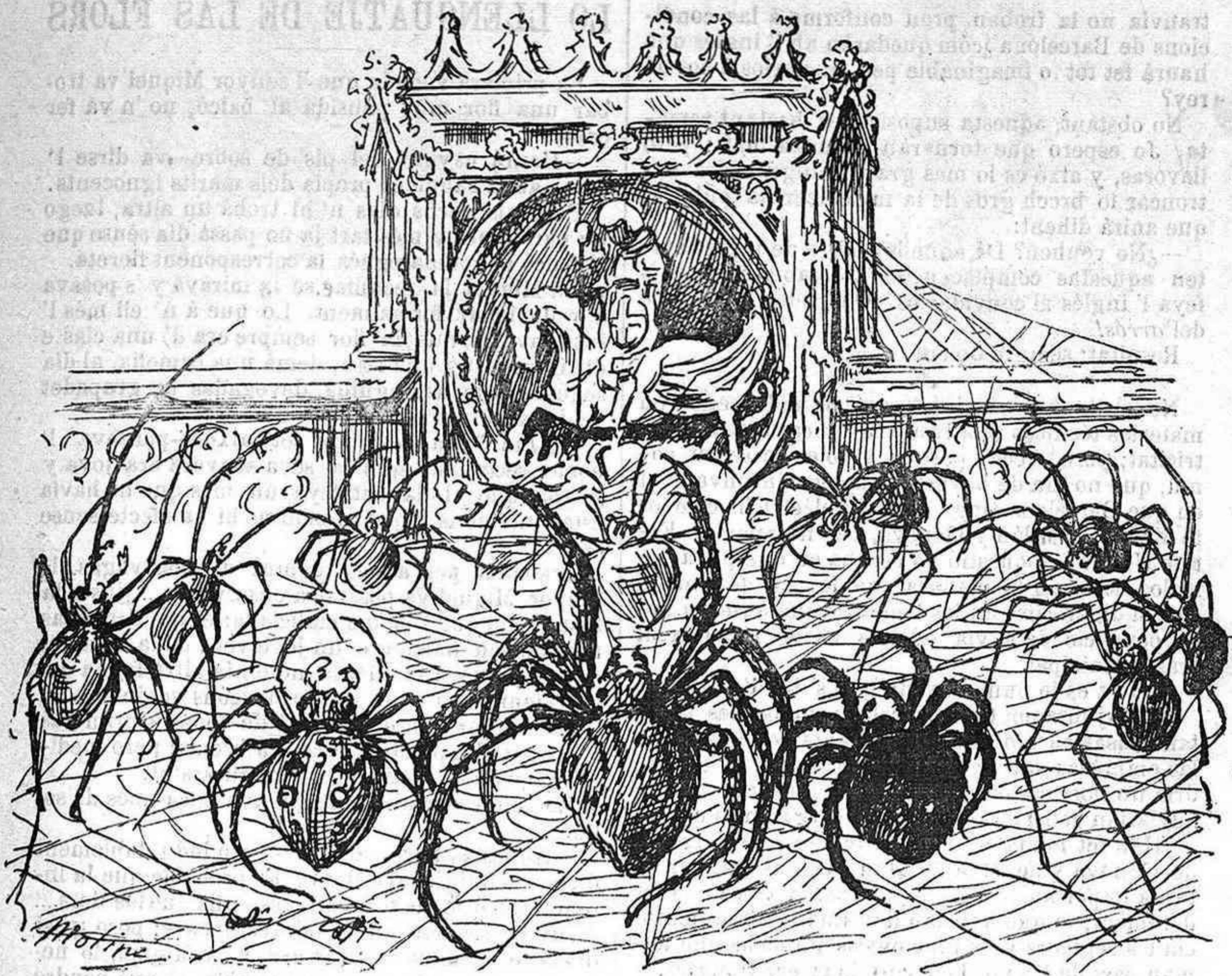
Al poch rato se sentía 'l rasgueig de una banda de guitarras y bandurrias preludiant la jota. Una rondalla aragonesa 'ns saludava al istil animat y típich de aquell país. Las corrents eléctricas, en un instant se tornavan filarmónicas, y ab tota fidelitat ens trasmetían aquell conjunt d' acorts servint de fondo á las veus qu' entonavan una airosa copla.

L' admiració de tots los que allí 'ns trobavam va transformarse en un esclat de verdader entusiasme.

Desde 'l dissapte 'l teléfono inter-urbá está obert al servey públich.

Pel carrer de Zurbano té entrada la sala ahont se reben los *telefonemas*, al mateix preu de tarifa

LA FESTA DE SANT JORDI

Las aranyas celebrantla ab un ball.

que regeix en lo telégrafo; pero ab l' inmensa ventatja de que la transmissió s' efectúa ab major rapidés y ab tota fidelitat.

Además, si algú desitja que ningú s' enteri de las sévas comunicacions, té 'l medi de apelar á las conferencias telefónicas. En aquest cas, lo servey s' efectúa directament entre 'ls mateixos interessats, tal com succeheix ab los abonats al teléfono urbá.

En aquest concepte 'l teléfono representa un pas més en lo camí de la llibertat y de la emancipació. Fins ara, la inviolabilitat de la correspondencia telegráfica era un mito; en lo successiu será una realitat, mentres al govern, no se li antoixi al millor dia despenjarse dihent:

—¡Altol!... Jo vull saber lo que 'us esteu enrahonant.

En l' esfera particular al que obrés aixís li diriam manyeffa, grosser y alguna cosa pitjor, pero tractantse del govern... ¡qué dimontri!... ja 'l llicenciaríam per inútil, si no 'ns convencessim de que serveix per alguna cosa.

¿Preguntan per qué serveix?

Per destorbar.

L' electricitat que tantas y tantas maravellas ha vingut produhint en aquests últims temps, será en bréu aplicada aquí á Barcelona, á la tracció del tranvia.

L' inglés vol llicenciar á las mulas, y no dupto un moment que 's surtirá ab la séva.

Los tranvías eléctrichs són una cosa ja vulgar en molts païssos estrangers y principalment en los Estats Units. A Fransa y á Italia s' usan també y ab bon éxit. ¿Per qué no han de instalarse á Barcelona?

Mes que per convéncer ab l' estudi práctic de la cosa, pera obligar ab la delicadesa del obsequi, l' inglés ha fet una embarcada de regidors, diputats provincials y periodistas, enduhentse'ls á passejar per Marsella, Génova y Milán, en la inteligencia de que tots los gastos corren pel séu compte.

No trobo gens extrany qu' 'ls periodistas, per exemple, hajan acceptat la galanteria del inglés: després de tot lo periodisme viu en una esfera particular y pot fer, sempre que vulgui, de la séva capa una gorra. En cambi ja es mes discutible que regidors y diputats provincials, que forman part de corporacions públicas, pugan ni degan acceptar decentment semblants obsequis. Y lo mateix que d' ells dich del arquitecto municipal, del enginyer de vialitat y de tots los funcionaris que forman part de l' expedició.

La facilitat ab que ha sigut acceptada la invitació del inglés, la trobo poch decorosa y ocasionada á comentaris gens favorables.

Supósense que lo de la electricitat aplicada al

tranvia no la troban prou conforme a las condicions de Barcelona ¿cóm quedarán ab l'inglés que haurá fet tot lo imaginable per tractarlos a cos de rey?

No obstant, aquesta suposició es bastant remota. Jo espero que tornarán entusiasmats; pero llavoras, y aixó es lo mes grave, ningú podrà extroncar lo broch gros de la maledicencia pública, que anirà dihent:

—¿No veuen? De aquells viatjes de recreo surten aquestas complacencias. Ja sabia lo que 's feya l'inglés al convidarlos. ¡Oh poder invencible del arrós!

Resultat: sempre dolent.

No 'm tinch jo per intel·ligent, ni molt menos en materias técnicas relatives a la aplicació de la electricitat; pero crech, perque aixó es de sentit comú, que no ha de haverhi 'l menor inconvenient en que Barcelona tinga tranvias elétrichs com los té Marsella, Milán y Genova, per no anar als Estats Units. La qüestió no estriba en que puga tenirlos, sino en la manera com los ha de tenir, ó com si diguessim, en los beneficis que aquesta nova ocupació de la via pública ha de reportar al erari municipal.

Aquest es lo punt de vista que s'ha d'estudiar.

Si l'Ajuntament de Barcelona no hagués sigut tan calssassas otorgant importants concessions a las empresas qu'explotan los tranvias, avuy tindria un fort manantial de ingressos sanejats que aliviarian considerablement las cargas municipals.

¿Han fet lo mateix los ajuntaments de Marsella, de Génova y de Milán? ¿Han regalat gangas de tanta importancia a las empresas? Aixó es verdaerament, lo que haurian de estudiar ab preferencia los regidors y 'ls funcionaris públichs que forman part de l'expedició costejada per l'inglés.

No basta gastarse cinch ó sis mil duros en festejar y obsequiar a una comissió, ab la idea tal vegada d'estalviar-se alguns milions que haurian de beneficiar a la Hisenda municipal. Lo cambi de la tracció, l'establiment del cable elétrich a través de tots los carrers, l'instalació de pals, significa, en certa manera, una nova concessió, y aquesta implica forsosament condicions novas.

Está molt bé que l'inglés realisi 'ls beneficis que puga; pero estarà millor que Barcelona li diga com es just:

—Mestre, part hi vull.

Avuy no fem mes que desflorar aquesta important qüestió: quan se vaja madurant la cosa, si logrém reunir los datos convenientes, tractarém ab mes detenció aquest important assumpto.

P. DEL O.

PENSAMENT DE STECHETTI

Del sol naixent a la claror primera, sola, endolada, llensant plor penós, ma tomba cercarás ab ansia vera entre las creus del lloch d'etern repós.

Búscala bé entre l'herba enmaranyada y veurás com sa creu volta, amorosa, l'enredadera en flor, que sa llassada comparteix ab la blanca y fresca rosa.

De mon cor han rebut tals flors la sava y 't pregan tals damunt ton pit morir... que son los versos qu'aprop teu pensava y las tendresas que 't deixi de dir!...

R. DEL ROSER.

LO LLENGUATJE DE LAS FLORS

La primera vegada que 'l senyor Miquel va trobar una flor mitj pansida al balcó, no 'n va fer cabal.

—Haurá caygut del pis de sobre—va dirse l'home ab la candidés propia dels marits ignocents.

Però als pochos dias n'hi trobá un altra, luego un parell més y més tart ja no passá dia sense que al balcó hi comparegués la corresponent floreta.

En Miquel la recullia, se la mirava y 's posava a reflexionar formalment. Lo que a n'ell més l'intrigava es que la flor sempre era d'una classe distinta. Avuy una rosa, demá una camelia, al dia següent una xeringuilla, devegadas un grapat de dugas ó tres menas....

—¿Qué vé a resignar tot aixó?—pensava l'home, recordant que la seva senyora era jova y guapa; que al davant feya un mes que hi havia estadants nous y que al mon no hi ha efecte sense causa....

Traballat per aquest cúmulo d'ideas vagas, lo senyor Miquel va posarse a observar y.... ¡justa la fusta!.... lo que l'home maliciava: el qui tirava las flors al seu balcó era un jove vehí de la casa del davant, que a la qüenta no tenia altra feyna qu'entretenir-se en embrutar los balcons vehins.

Lo senyor Miquel adoptá de bonas a primeras lo partit de pendres la cosa a broma; pero meditant, meditant, acabá per formalisars'hi.

Lo seu raciocini tenia ja una mica més de solidés.

—Aquestas flors—deya ell—van induptablement dirigidas a la meva dona. Es probable que la intenció del que las tira vaji més enllá que las flors.... Avuy la Leonor no 'n sab res encare; pero ¿y si demá se 'n adona, y 'n fa cas, y....? Miquel, lo negoci es mes serio de lo que sembla. Convé pendre precaucions, convé vigilar, convé....—

Al arribar a aquest punt del soliloqui, lo senyor Miquel va donarse un cop al front, la part sensible dels marits

—¿Vols t'hi jugar—exclamá en un moment de lucidés—que aquestas flors son frasses del llenguatge dels enamorats?....—

Se llessa escalas avall, s'arriba a la primera llibreria y compra 'l *Llenguatge de las flors*, de la mateixa manera y ab lo mateix posat que hauria comprat una pistola.

Torna altre cop a casa, treu del calaix de la taula las flors que aquell matí ha recullit y comensa la traducció al llenguatge usual.

Una francesilla: equivalencia en lo diccionari florit: «Ets molt maca.»

—¡Bravo!—exclamá 'l senyor Miquel estripant involuntariament un full del llibre:—per comentament no va mal. Seguim.

Un cascull blanch: «Somnis del cor.»

Un pensament: «Continuament penso ab tú.»

Un tulipán: «¡T' estimo!»

—¡Pobre de tú si t'allargas un millímetro més!—pensá 'l senyor Miquel, horroritzat davant de la intriga que inesperadament entreveya:—¡ja 't donaré jo 'ls somnis, y 'ls pensaments y la estimació!....—

De todas maneras, no va volgué fer res fins a veure lo que dirian las flors del endemá.

A mitj demati 'l jove d'enfrente obrí 'l balcó y ¡plaf!, un grapat de flors en lo balcó del senyor Miquel.

L'home, com de costum las recullí sigilosament, y correu a consultar lo vocabulari florit.

Un clavell blanch: «Ets la meva divinitat.»

FLORA Y FAUNA MUNICIPALS

La ignocenta papallona,
lo lliri monumental

y 'l burinot predilecte
del jardí municipal.

—¡Anda!

Una dalia vermella: «Los teus ulls m' encenen»

—¡Apreta!

Una aroma: «¡Fas esperarme moll!»

—¡Mosca!

Lo pobre marit estava com qui veu visions.

—¿Qué més pot dirse, després d' això?... ¡Sort que la Leonor no se 'n ha adonat ni 'n sab una paraula!...—

En un instant tingué trassat lo seu plan de defensa.

—Esperaré á demá, y segons lo que diguin las flors que aquest ximple tiri, 'ns veurém las caras.—

Arribá 'l següent día y ab ell las flors de reglament: un pomot de flors de taronjer, un de pésols d' olor y un nardo.

—¡Veyám!—murmurá l' exaltat marit, obrint febrosament lo llibre.

La traducció va deixar-lo fret.

Flor de taronjer: «Vull seduhirte.»

Pésol d' olor: «Tindrás plahers delicats.»

Nardo: «Concedeixme una cita.»

—¡Ara desseguida!—exclamá 'l senyor Miquel posantse 'l sombrero, agafant un garrot y sal' ant los esglahons de quatre en quatre.

Silenciós, tiesso com un mosso d' esquadra y enpunyant lo bastó ab mal dissimulat carinyo, lo senyor Miquel esperá que 'l jove de las flors surtis de casa séva.

La casualitat lo protegí. Cinch minuts feya apenas que l' indignat marit estava de guardia á la porta del seu rival, quan aquest aparegué somrihent y confiat com un ángel.

Lo senyor Miquel s' hi encara y l' aborda sense miraments.

—¿Vosté es lo jove que tira floretas al balcó de casa?

Al sentir aquesta introducció 'l jove vacila y está per tornáren á dalt.

—¡Esperis!—fa 'l senyor Miquel, agafantlo per la solapa:—esperis, qu' encare no estich llest.

—Pero...

—Jo soch lo marit d' aquella senyora, ¿sab?; jo hi recullit las flors, ¿entén?; jo hi averiguat lo que

las tals flors signifiquen, ¿comprén?... Y ara no més li haig de dir una cosa. Si vosté té l' atreviment de reincidir en semblant tentativa; si no deixa tranquila á la meva senyora.... ¿veu?—

Lo senyor Miquel aixecá 'l garrot y 'l posá á dos travessos de dit del nas del pobre Tenorio.

—¿Sab qué vol dir aixó?—

Crech que 'l *Llenguatje de las fustas* no s' ha publicat encare; pero á pesar d' aixó 'l jove va entendre perfectament que aquest garrot signifiquava:

—Una pallissa de primera.

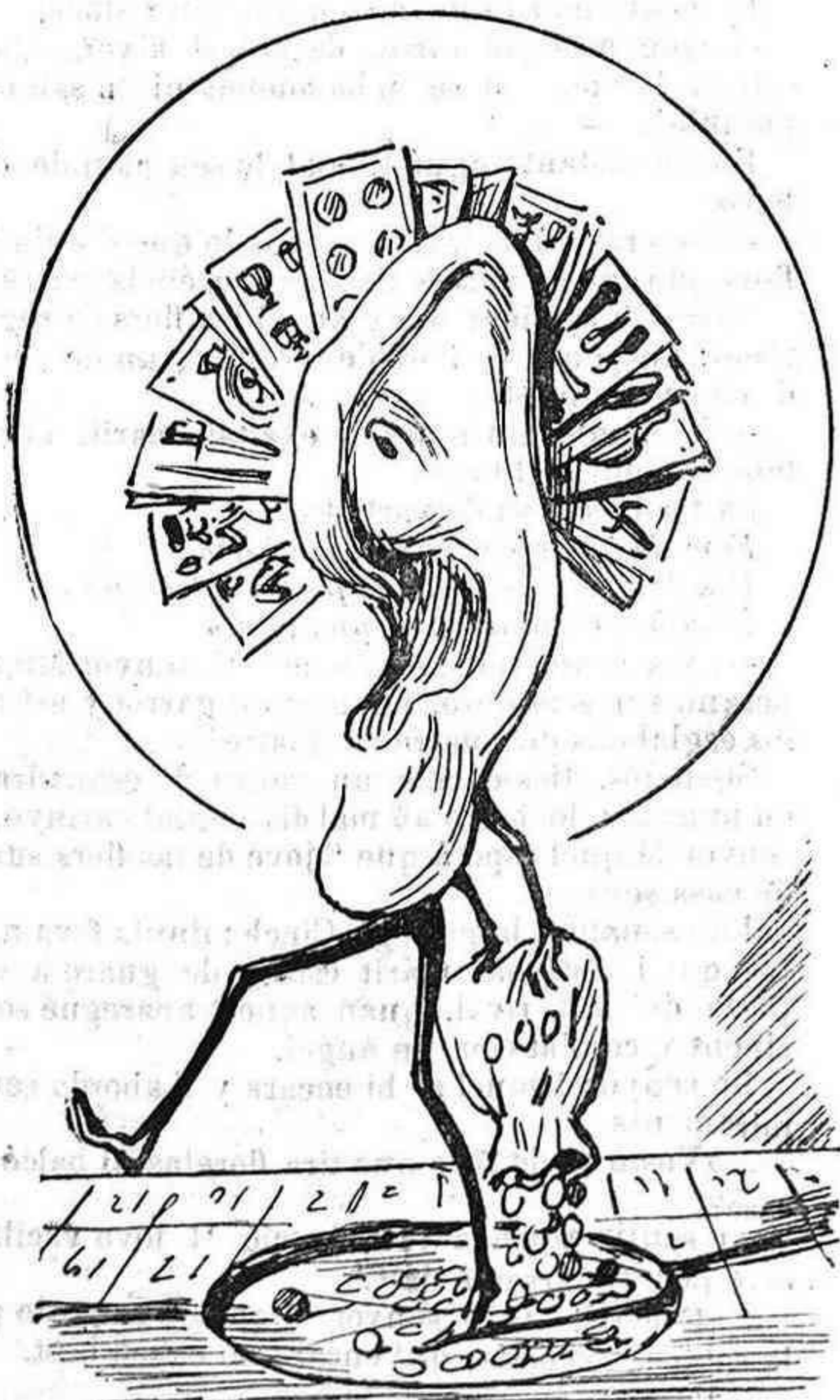
Lo qual que 'l conquistador senti apagar-seli com per encant los seus impetus amorosos y que desde aquell día al balcó del senyor Miquel no s' hi ha vist cap més flor.

A. MARCH.

EPIGRAMÁTICH

Donya Rosa es dispesera:
la sala mes gran del pis
li té 'l seu millor pupilo,
un militar, D. Calixt,
home generós y espléndit
pro d' un génit malehit.
Donya Rosa en tot procura

LA FESTA DE LA SENMANA

Ab motiu de ser Sant Jordi,
cumplint ab la tradició,
los cassinos de l' orella
festejan al seu patró.

satisfer lo seu desitj.

¿Qu' ell crida? ¡Donchs ella calla!

¿Que acás té 'ls fútris un xich

y per 'xó l' etjega á dida?

quan de fé 'l murri está tip

lo serveix com un ministre

y aixis me 'l té tan tranquil.

Pe 'l que toca á Donya Rosa

del militar prou se 'n riu:

lo que la té preocupada

es que un día ab los vehins

ne passi alguna de crespa

com molts cops ha succehit!

Verbi-gracia: ¿que algú canta

al cel-obert, ó sent crits

dels vehins dels altres pisos?

Ja 'm tenen á D. Calixt

tractantlos d' escandalosos

cursis y desvergonyits.

¿Baixa la escala y 's topa

ab algú que no l' ha vist

ó li ha negat lo saludo?

¡No hi falta sarau per mitj!

Sols per xó la bona dona

si per un ó altre motiu

del seu dispeser li parlan,

ja me la tenen sovint

dí ab totas las quatre potas

en defensa dels pistrinchs:

—Per lo seu malehit génit

ab la pó al cos sempre visch:

may me veurán mes contenta

que quan lo puch tení al lit.

ANTONET DEL CORRAL.

PILOTARISME

Es una nova malaltia del sistema nerviós que pertany al ordre de las enfermetats mentals y entra de plé en lo grupo de las monomanias delirants agressivas, com diria lo doctor Gener (D. Peyo) al incloure en son estudi de psiquiatria, aquesta nova degeneració de sintomas progressius.

Es l' epidemia del dia que 's desarrolla entre xichs y grans d' una manera alarmant y que si no 's prenen precaucions portará lamentables perturbacions y causarà moltas víctimas. S' iniciá son estat d' incubació dins d' un frontó aïslat, atacant directament l' orella d' en Jordi y va desenvolarse tan rápidamente, que invadí carrers y plassas, fent preea hasta de la gent menuda que 'ls hi sortian pilotas á la butxaca com panallons als dits.

Lo senyor Pau ja ha tocat las conseqüencias del *delirium-sport*, un ull vuydat y un nyanyo al front que no havia conseguit en trenta anys de matrimoni. Es lo qu' ell diu: Gracias encare que l' afició s' ha desarrollat en lo joch de la pilota; si arriba á generalisarse en lo joch de botxas ¡quina trencadissa de camas! ¡ja li dich jo que l' ortopedia estaria d' enhorabona!

Espanta veure á cada carrer una colla de baylets pegant trompadas á la pilota *con arte y todo*; los seus sacos y bole-yas son una amenassa continua pels transeunts; ganas venen no de penjar la pilota, sino als menuts pelotaris.

Aquell antich crit de ¡bólit! qu' era la desesperació de la gent de sotana, s' ha convertit ab lo crit de ¡saco! com si diguessim lo *sálvese el que pueda*, de la gent indefensa.

Avuy l' honrat pare de familia zelós de la seva prole ja no diu ¡nen, treute 'ls dits del nas! sino ¡nen, llensa la pilota!

Ahir vaig trobar en Doba ab lo cap engaviat, ¿y donchs —vaig preguntar-li— com ha estat aixó?

¡Estich aburrit del mon! —me contestá ab veu decandida —lo millor día faig un piloticidi. M' hi arreglat aquest murrió de fil ferro, per transitar per aquestos frontons improvisats que 'n diuhen carrers y al tombar la cantonada ¡plaf! una pilota m' esbotza lo casco. Aquell Dowe alemány qu' inventá la corassa imperforable, 's guanyaria la vida á Barcelona, sino qu' es veu] que ab aixó de fer negoci no hi enten pilota.

FLORS

Una declaració tímida.

Declaració del clavell à la rosa.

Los ciudatáns honrats y pacífichs, están en lo deber de prendre precaucións que l' autoritat té descuidadas y es molt urgent formar un batalló de defensa contra l' invasió euskara.

La campanya ha d' esser enérgica ¡amunt y crits! desde avuy may més pilota à l' olla!

E. A. PIJOAN.

ORFENS Y CABALLS

Dimars l' Ajuntament estava de...

Anava à dir: de broma, pero... no convé adelantarse als aconteixements.

Perque avants de fer brometa, va fer un acte serio, molt serio.

Va enternirse y demostrá que té bon cor.

Una de las comissions, recordant que 'l naufragi del *Reina Regente* ha deixat molts infelissos orfens; tenint present que alguns d' aquests son catalans. y aprofitant la generosa iniciativa del Banch de Barcelona, vé y proposa que l' Ajuntament contribuheixi ab 5,009 pessetas à la suscripció oberta pera socorre à las viudas y fills dels naufrechs del desgraciat barco.

¡Gran idea! ¡hermosíssim pensament!...

L' arcalde fa un discurs empapat de patriotisme y conmisericó.

«Los pobres mártirs del deber... las victimas devoradas pel procelós Atlántich... la tradició gloriosa de la caritativa Barcelona...»

Vaja, alló que 's diu en aquests cassos.

Los concejals van entusiasmantse per rigorós torn; l' àngel de la filantropía crusa 'l saló batent sas nevadas alas... y l' acort se pren per unanimitat:

—«L' Ajuntament de Barcelona dóna 5,000 pessetas per la suscripció del Banch.»

No s' equivoquin ara: es l' Ajuntament, la caixa municipal, lo fondo del comú 'l qui las dóna...

Dels concejals no se 'n sab res. No 's diu si donan ó si deixan de donar... ó si una cosa es predicar y otra es dar trigo.

Siga lo que 's vulga, lo donatiu del municipi queda aprobat, los concejals respiran ab la dolça satisfacció d' haver cumplert ab lo seu deber... y continúa 'l despaig ordinari.

Y ara vé la broma, una broma d' aquellas que sols los nostres regidors son capassos d' imaginárselas.

«L' Ajuntament, tenint en compte que las cosas no van gayre bé y que la ciutat no está per gastos supérfluos;

»Determina concedir 5,000 pessetas...»

—¿A que no endavinan à qui las concedeix?

¿Als treballadors en vaga?

¿A las casas de beneficencia?

No, senyors... «determina concedir 5,000 pessetas per un premi de las próximas carreras de caballs.»

Tal com sona: 5,000 pessetas. La mateixa quantitat que la donada als orfens y viudas del *Reina Regente*.

¿No opina 'l lector que aixó, à continuació d' alló, suposa un humor, una tranquilat admirable?

5,000 pessetas per socorre à uns desgraciats, condemnats à morir de gana à causa d' una catástrofe horrible.

5,000 pessetas al caball que corri mes...

¿No es cosa de dir que pel caball n' hi ha massa y pels orfens n' hi ha poch?

A no ser que l' Ajuntament haja volgut sentar plassa d' igualatari y s' haja dit:

—La corporació municipal no pot fer diferència entre las carreras de caballs y la carrera marítima....—

O alló que diu que deya un regidor:
—¿De qué s'admiran ara? Mil duros a l'una part, mil a l'altra.... ¡Potser encare al caball li correspondria més!.... Perque 'l barco perdut no mes tenia un casco.... y 'ls caballs ne tenen quatre.

MATÍAS BONAFÉ.

LO QUE DIU 'L MON

I

Jo que jorn y nit traballo,
y ab l'infortuni batallo,
malgastant ma joventut;
encar que á Deu beneheixo
com á missa no assisteixo,
lo mon me diu:—¡Descregut!

II

Y en cambi 'l senyor Baquer
que vá quebrar sent banquer
arruinant á molta gent;
com vá á missa cada dia
y es d'alguna cofradía
lo mon li diu:—¡quin creyent!

A. LLIMONER.

LLIBRES

PIMPOLLOS, por JUAN TORRENDELL.—*Pimpollos* es en veritat un títol que trascendeix á juvenut, á frescura, y si no per l'obra que revela un enteniment madur, pel seu autor, á lo menos, que s'troba en la flor de l'edat, aquest títol es apropiadíssim.

¿Qui es en Torrendell? Una semblansa literaria que precedeix lo volum, garbosament trassada per l'escriptor uruguayo D. Eduardo Ferreira, ens el dona á conèixer fins á cert punt. Sabém qu' en Torrendell nasqué á Mallorca, qu'estudiá en lo seminari, y que enamorat de la literatura y seduhit per las evolucions y tendencias modernistas penjá 'ls hàbits á la figura, aquells hàbits que l'haurian privat de caminar ab desembrás, com á molts altres ingenis, quals aspiracions s'ofegan opresas per la sotana.

De la primera volada en Torrendell se 'n aná á Montevideo y prompte ab la seva ilustració, ab la nerviositat del seu estil, cultivant la novela y la crítica, s'feu un nom respectable y respectat en los círculs literaris y en la premsa de aquella ciutat americana.

A últims del any passat regressá á Espanya, establíntse á Barcelona y la colecció que tenim á la vista li serveix pera presentarse al públich.

Pimpollos compren quatre narracions y un capítol de novela. Tots cinch traballs tenen per lloch de acció Montevideo. La vida de aquella societat está retratada ab gran acert, per mes que no haja sigut aquest lo propòsit principal del autor, qui, no tendeix tant á descriure la vida externa en lo que puga tenir de pintoresca, com á analizar las condicions psicológicas dels personatjes que figuran en las sevas narracions. Ségueix mes aviat las corrents de Paul Bourget que las de Zola. Y demostra al ferho que posseheix condicions envejables. En Torrendell es dels cridats y no dup'tem un instant que será dels elegits.

La realidad de un cuento es una verdadera noveleta inte-

ressant, animada, plena de situaciones, que desarrolladas en altra forma, resultarían verdaderament escénicas.

¿Sugestión? es un cuento fantástich ab tochs y llums de realitat sumament interessants.

Pusiones resulta, en mon pobre concepto, la joya del libre, per ser la narració mes humana, mes realista de las compresas en la colecció.

El Padre Santos es un cuadro de género, en lo qual hi predomina 'l retrato de un capellá á la moda que brega fre-

QUADROS DE PARIS (per J. Sala).

Lo mercat de las flors.

plé de calor y de vida, com propi de qui perse-gueix l'estudi directe del natural y 's proposa renunciar á ribombancias, frasseologia postissa y enmatllada, desitjós de emplear únicament los medis que determinan la propia personalitat.

Ningú podrá negar que 'l Sr. Torrendell conse-gueix casi sempre tan laudable aspiració, fentse acreeador al aplauso de tots los amants de la sinceritat dels escriptors y dels artistes

Ab son libre, l'autor de *Pimpollos* se presenta dignament davant del públich de Barcelona, y per ser aixís, desitjém que 'l nostre públich ilu-strat, acullint la seva obra conforme 's mereix, l'aními á prosseguir en lo cultiu de la literatura, pera 'l qual demostra tan positivament y admirables condicions.

RATA SABIA.

CONFIDENCIA

Encar que de jenolls jo t'ho implori
no 'm besis á la boca fins que 'm mori.
Tos llabis al besarme
lograrán de la mort reviscolarme,
ó potser qu'endolcintme l'agonía
fassi alegre y content l'ignota vía.

Mes no, no 'm besis may, perque si al-
[cansa] un premi á la meva ànima á la gloria,
sería ab ta memoria
un Infern insufrible de recansa.

FOLLET.

Teatros

PRINCIPAL

De la inauguració de la serie de funcions á cà-rech de la companyia Vico, 'n donarém compte la semana próxima, per no arribarhi á temps en lo present número.

LICEO

¡Quins *Hugonots*!

Per aquells espectadors que van al Liceo ab lo mateix afany ab que assisteixen als toros á veure si succeeix alguna desgracia ó al Circo Equestre per si algun gimnasta 's romp la crisma; per aquestas animetas piadosas, los *Hugonots* del dissapte devian ser una delícia. Com que casi tothom, qui no va ensopegar va caure.... ¿qué mes podian desitjar?

La direcció de l'orquestra deficient y desmayada; los coros, especialment el de senyoras, relliscant á cada punt; alguna part, com per exemple la Reina, digna sols de ser destronada punt en blanch; en Nevers y en Saint Bris no massa afortunats.... y 'l públich implacable, no deixant passar lo menor descuit, tirantse á sobre dels desgraciats, sembrant lo pánich entre 'ls qu'estavan mes seréns y armant á cada punt un estrépit.

De aquell naufragi varen salvarse las primeras parts. La Darelée admirable, féu una Valentina superior; en Marconi féu gala de la seva veu hermosa; en Perelló va defensarse bé en lo paper de Marcelo.

La primera ab l'últim sigué molt justament aplaudida en lo duo del acte tercer, y ab en Marconi encengué l'entussiasme del públich en lo gran duo del acte quart. En Marconi además cantá admirablement lo *racconto* y estigué acertat en lo *septimino*. Y en Perelló 'ns féu sentir un *pif-paf* que molts no se l'esperavan.

Creyéim que las deficiencias que 's notaren en aquesta

nétich ab las tentacions de la carn.

Finalment *El primer drama* ens introdubeix en una tertulia literaria de Montevideo, en la qual la pedanteria discuteix, sense enténdrelas, las modernas tendencias de la literatura.

Tots aquests traballs están desarrollats ab verdader coneixement del género, y al interés de la narració que sería major en alguns, si 'l desenllás no aparequés una mica indeterminat, s'hi uneix lo mérit de un estil vigorós, vibrant,

primera representació seran degudament corretjidas en las successivas y que 'l públich mostrantse una mica mes tolerant, contribuirá per la seva part á reprimir aquells huracans, qu' en nits de desgracia tot ho enarbolan, nits que recordan aquells versos de 'n Camprodon:

«Hay días de mala luna
que todo sale al revés.»

L' endemá va cantarse *La Favorita*. Representació tranquila.

Lo públich aplaudí á la debutant Srta. Más y al tenor Suagnez, dotat de una veu molt hermosa, qui al terminar lo *Spirto gentil* alcansá una ovació.

La ballarina Stochetti que á una hermosa figura reuneix condicions de primera, siguié també molt celebrnda.

ROMEA

L' herencia del oncle Pau continua representantse alcançant l' éxit que 's mereix una producció tan ben imaginada com garbosament escrita.

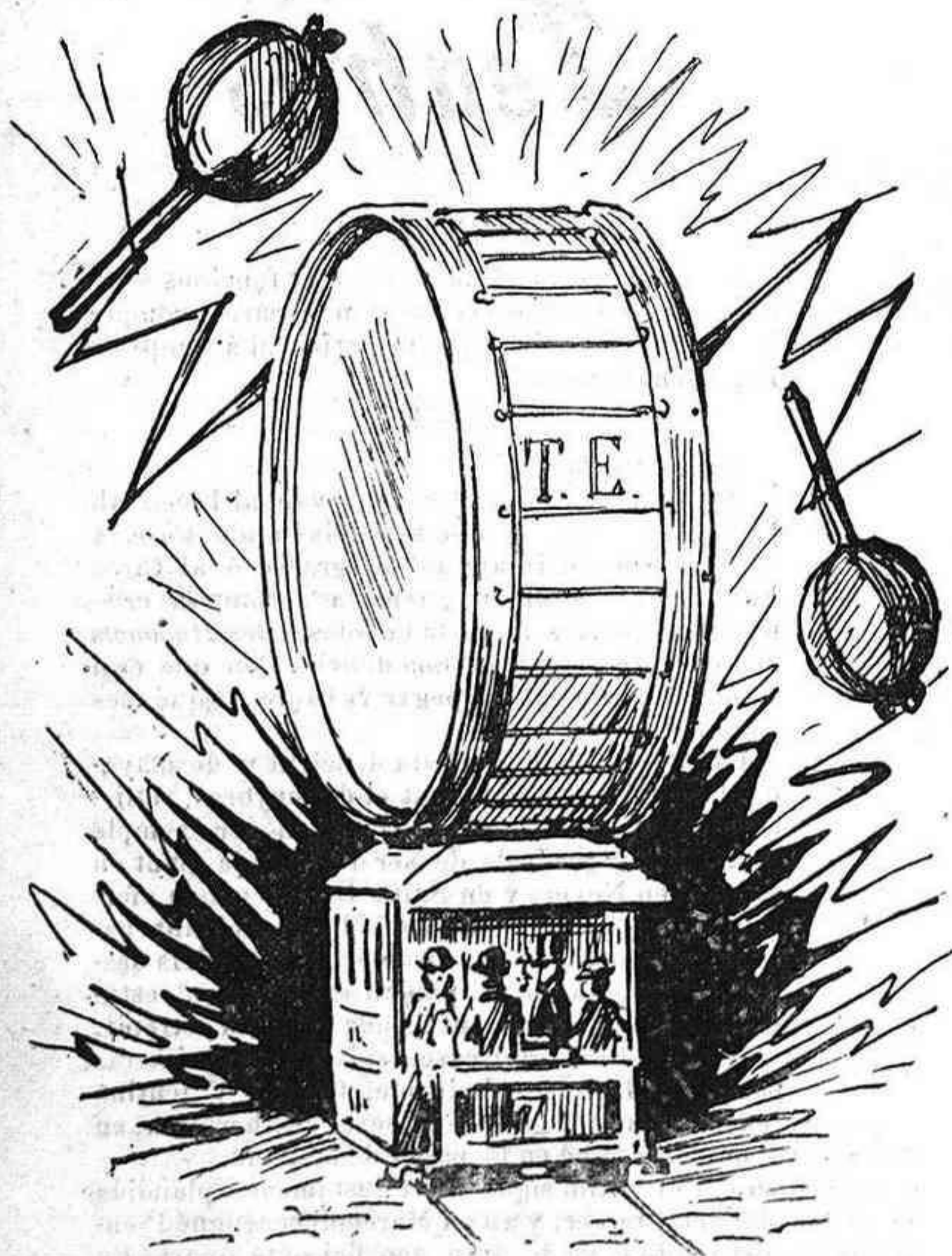
Se preparan nous estrenos de obras arregladas del francés. Ja veurém si 'ls autors de las adaptacions han estat tan acertats com lo Sr. Colomer.

TIVOLI

Lo repertóri de la companyia Tomba es abundant y variat. Cada nit espectacle nou, y las operetas alternant ab las óperas cómicas y hasta ab las serias.

Durant la senmana s' han representat: *Il venditore d' aucelli*, *D.ª Juanita*, *Rafael é la Fornarina* y *Crispino é la comare*, qu' es una verdadera resurrecció de una partitura que féu las delicias dels nostres pares y hasta dels nostres avis, y que á pesar dels anys que conta se manté encare fresca y aixerida. No hi ha com tenir bon génit per no envellir may.

¡RUM, RUM!

Se prepara un bombo eléctric
d' un efecte sorprendent...
Prompte vindrán los bomberos
carregats ab 'l' instrument.

NOVEDATS

Fins al dimecres no va estrenarse l' obra de gran aparato *Las monjas de Sant Aymant*, motiu pel qual ens veyém obligats á aplassar pera la senmana próxima 'l donarne compte.

CATALUNYA

De dos estrenos hem de donar compte. *El Carnaval del amor*, lletra de 'n Jackson Veyan, música de 'n Romea ofereix un argument trivial y una música plana de reminiscencias. No té donchs res d' extrany que haja passat de pressa.

Ara en quant á la titulada *El cura de regimiento* ja es un' altra cosa. Sanchez Pastor ha escrit un llibre xispejant, plé de donaires y xistes, y 'l mestre Chapi una música digne de aquest llibre, en la qual sobresurt un coro de militars y paisanas.

Creyém que aquesta producció ha de figurar molt temps en lo cartell.

CIRCO EQUESTRE

Entre 'ls artistas que han debutat últimament s' hi conta l' atleta Mr. Batta, que 's presenta vestit ab elegancia y executa traballs verdaderament arriscats, casi inverossímils.

Las funcions del Circo, resultan durant la temporada present molt variadas y á gust del públich que ompla cada nit lo local.

N. N. N.

DESAFÍO

(Imitació)

Si tens la boca Matilde
un bon tros feta ab aixampas
y com los ases los brams
deixas anar las paraulas;
si quan netejas los plats
fins á l' aixella 't remangas
perque s' engresqui 'l senyor
y 't dongui doble mesada;
si quan estás entremitj
d' assistents, sorjes y raspas
explicas deu mil mentidas
pensant ser la mona sabia;
si quan ballas á l' Ibèrich
fas la trabeta ab la cama
á las parellas que veus
que molt millor que tu dansan,
si quan vas algun diumenge
al teatro per la tarde
aplaudeixes ab dalit,
pitjor que cap arrossayre,
tot menjant cacaus y xufias
y tramussos y avellanas;
si quan vens de Canaletas
fas mitja hora de parada
festejant ab l' artiller
que dú aquella arma tan llarga;
si quan rentas al safreig,
y quan tornas de la plassa,
y quan baixas per la llet
y quan te dona la gana,
xerras á tort y á través
de darrera y no á la cara,
vina fins al Bogatell
d' un sabatot ben armada,
que á n' allí, la que t' escriu
y no mormola dels altres,
perque no li plau ficarse
en camisas d' onze varas,
prompte t' explicarà ab fets
lo que ja fa temps callava
encare qu' estaré sola,
si tens por, vina ab companyas,

FLORS MUNICIPALS

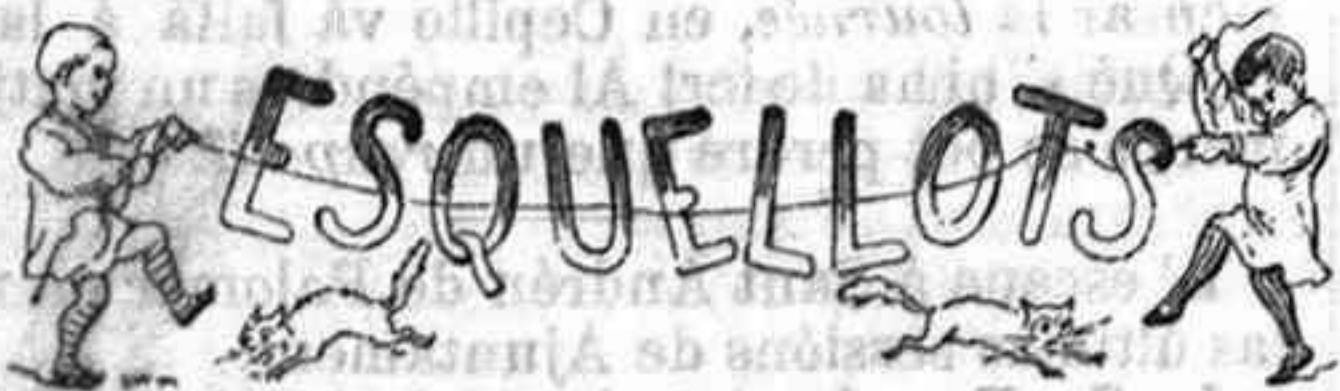

Lo cascall y 'l girasol.

y veurém si com la llengua
manejas bé la sabata.

Una criada va escriure
plena de despit y rabia
la carta qu' antecedeix
ab lletres de mitja cana,
total, perque va saber
qu' havia dit la fulana,
que una festa ab lo promés
dintre la gruta del Parque
la va veure bastant tart
que menjava butifarra.

per la copia,
J. SALLEUTAG.

Qué no ho saben? Hem guanyat una juguesca.
Varem apostar un ápat ab un amich á que tira-
ríam un am al Diluvi, y á que 'l Diluvi picaria.

L' amich sostenia que no. Varem fer la proba; y
'l net de D.ª Salvadora ha picat.

Ens bastá consignar la senmana passada que
havian transcorregut vint anys desde l' estreno de
la *Criada*, no per eludir una discussió, sino per
indicar que aquesta polémica interessaria menos
al públich que al nostre amor propi, sobre tot con-
siderant que 'ls que volian entaularla, ó sigan els
encubridors del Sr. Ferrer y Codina tractavan sols
de desviar l' atenció pública sobre 'ls gatupe-
ris palpitants coneguts per *Tenorios!* y *La Suri-
panta*; ens bastá, repetim, citar la fetxa de 20 anys
perque 'l *Diluvi* dignés lo que ja presumíam y vo-
líam ferli dir; ó siga:

—En fá ja 30 de la *quiebra de La Salvadora*, y
á nosaltres encare hi ha qui 'ns arremet y qui 'ns
acusa.

Aixó mateix esperavam que diria, y per haverho
dit, resulta qu' hem guanyat un dinar, un de quals
plats per haverse aixis convingut ha de ser un gros
llubarro á la graella.

De lo manifestat pel *Diluvi* resulta que aquest
periódich, que deixa sense contestar cárrechs gra-
víssims, com los que 's desprenen de *La Salvadora*,
dels homes de palla y del carmetlo del carrer de Avi-

nyó, que ha de saldarse precisament en grave perjudici del erari municipal, apenas ovira una ocasió de mortificarnos, olvida la séva condició de vensut y no té prou temps per aprofitarla. Avuy, guiat per la séva habitual *insensatés*, se posa al servey dels encubridors del Sr. Ferrer y Codina, confirmant una vegada mes lo que ja diguerem dias enrera, aixó es, que l' autor de *La Suripanta* y 'l net de D.ª *Salvadora* havian de trobarse forsosament, perque Déu els cria y ells s' ajuntan.

Al periódich sense lectors y al subjecte menos conegut encare que aquell periódich, no tenim cap interés en contestarlos, ja varem dirho la senmana passada. Desbarrin tot lo que vulguin, no podém pagarlos mes que ab el despreci. Contra 'l séu

traball de coteig deficient, parcialíssim y ple de tiquis miquis sense sustancia, tant lo Sr. Vidal Valenciano, com lo Sr. Roca y Roca que sigué en l' obra *La Criada* un mer coloborador de aquell distingit autor dramátich, poden oposarhi rahons convincents y de pés, en abono de la originalitat de la sarsuela catalana. Pero, ja ho havem manifestat: la polémica interessaria menos al públich, que al nostre amor propi.

Ara, respecte al *Diluvi*, sols tenim que dirli una cosa, y es la següent:

Mentres no saldi los moltíssims comptes que té pendants ab LA ESQUELLA DE LA TORRATXA: mentres no surti de aquell mutisme llastimós en que varen tancar-lo, será inútil que tracti de inferirnos la més petita mortificació. Ja fa temps que varem tallarli las urpias, y ficarlo á la gabria deixantlo impossibilitat de fer cap dany. Lo públich ho sab de sobras y tenim motius per creure que ho celebra.

Ara mateix ha tractat de molestarnos y 'ns ha fet guanyar un ápat que 'ns menjarém á la séva salut.

Lo Doctor Aulet, aquell célebre professor de la Normal, que vá ser suspés, ha lograt que 'ls conservadors lo reposessin.

Aixís es com s' ha de fer. Un home tan *enllustrat* y tan capás de *destruhir* á las sévas alumnas, no es just que se 'l deixi en suspens, ni per espay de un' hora.

Aixís s' explica que al tornar á l' escola y trobant reunit y en funcions al Tribunal de exámens se dalís y volgués formarne part incontinent, punt en blanch y á tota costa.

Lo Doctor Aulet veyá que las alumnas podian ser aprobadas sense que ningú 's cuidés de fer qu' expliquessin totas las interioritats y profunditats y misteris del sisé manament de la Lley de Déu.

Lo qu' ell pensaría:—Si es que no saben aixó ¿qu' es lo que podran *ensenyar* á las noyas, una vegada sigan mestras?

A pesar de que 'l *Diluvi*, blasonant de un puritanisme que únicament pot seduhir á quatre papanatas, acostuma á desdenyar las invitacions modestas que se li dirigeixen, ha acceptat y aprofitat la ganga de anar á fer un viatjet pel Mitj-dia de Fransa y per Italia á expensas del inglés del tranvia.

El *Diluvi* no está per *gorras*; pero quan cau un *barret* l' arreplega al vol.

Desitjem que aqueix viatjet de recreo li servexi per ilustrar al públich, y al mateix temps per transigir certas diferencias judiciales en mal hora entauladas entre l' hereu del Sr. Gasull y l' inglés del tranvia.

Ab una mica de bona voluntat, y ab una cantitat de *arros* de per mitj molts cops se fan innecessarias las balansas de la justicia.

L' actor Sr. Cepillo ha deixat de formar part de la companyia de 'n Mario, ab la particularitat de que quan los actors se 'n anavan á Murcia á comensar la *tournee*, en Cepillo vá faltá á la llista.

¡Qué s' hi ha de fer! Al empéndres un viatje ¿qué menos se pot perdre que un *raspall*?

L' escena á Sant Andréu de Palomar en una de las últimas sessions de Ajuntament.

Lo Sr. Framis vá tenir á bé abandonar la vara; pero volia traspasarla á un seu company, mentres

FLORS

Pensaments, los més preciosos
que la primavera té,
¡si sabiau devegadas
los *pensaments* que feu fé!

CERTAMEN CATOLICH

Sent d' aquella banda,
no trobém gens mal
que aquesta flor sigui
la flor natural.

alguns regidors estaven empenyats en que l' atrapés lo primer tinent d' arcalde.

Y resultá que se la van fer poch menos que á l' aranya-estira-cabells.

Dels dos pretendents l' un vá agafarla per un cap y l' altre per l' altre. Y estirada de aquí, y estirada de allá. Los companys respectius van donarlos quart y ajuda y durant una llarga estona, lo saló de sessions vá transformarse en Circo Equestre.

Y l' públich entusiasmát, vinga tirar cadiras en l' ayre, hasta que una de las cadiras, segons sembla, vá anar á caure sobre l' esquena del Sr. Framis. En tot cas aquest podrá dir:—Sant Andreu, qui troba es seu.

L' ex-arcaldé vá surtir furient de la casa de la vila, com si l' empaytessen.

Aixís ha tingut fi lo reynat de un arcalde que proporcionava á Sant Andreu ratos molt dolents y algún de bó.

Los millors, quan presidía l' consistori y algún regidor, demanava la paraula.

Lo Sr. Framis solia contestar:

—Xerra!

A Gracia s' ha acabat també l' imperi dels Calvos y l'ls Gausachs.

Lo Sr. Sanchez de Toledo mereix un aplauso, y aquest aplauso será complert y general si s' decideix á rematar la suerte.

Son tan grans y escandalosos los gatuperis que s' han fet á Gracia, que l' descobrirlos ab lo propòsit de castigarlos severament, obligaría á la vehina simpática vila á fer grans lluminarias.

En senyal de triunfo, y ab l' idea de que s' hi vejés mes clar.

En lo teatro de la *Comedia francesa* de París hi ha hagut un semi-escandol promogut per alguns espectadors, ab motiu del tamanyo desmesurat del sombrero de las senyoras. Hi hagué ab tal motiu queixas en veu alta y fins algunas interrupcions del espectacle.

Cabalment se representava l' obra de Dumas, titulada: *L' ami des femmes*.

Lo públich vá demostrar que d' amich de las *femmes* ja ho era; pero aixó sí, de las *femmes* sense sombrero.

La Diputació provincial de Madrit está treballant ab gran interés pera lograr qu' en *Lagartijo* y en *Frascuolo* li fassan el favor de pendre part en la próxima corrida de beneficencia.

Per si l'ls arguments que pugan haver empleat fins ara no han sigut bastants á convence'ls, jo l'ls ne donaré un que tal vegada produheixi l' degut efecte.

Lagartijo y *Frascuolo* no están de molt tan gastats com en Sagasta y en Cánovas, y no obstant, y á pesar de las moltas y mortals cullidas que han tingut, en Cánovas y en Sagasta encare continuan torejant al pobre país. Ara últimament s' han unit y á la plassa s' ajudan desitjosos de fer una feyna mes lluhida. ¿Per quin privilegi especial, vostés, *Srs. Frascuolo* y *Lagartijo* no han de imitarlos?

La Comissió de Hisenda del Ajuntament ha presentat un dictamen recarregant fins un cent per cent l' impost municipal establert sobre l'ls carruatges de luxo.

Aixó sembla una gran cosa pero en realitat no es res. Los carruatxes de luxo, generalment, no pagan ni un centim. La majoría dels que l'ls posseheixen acostuman á matricularlos en alguns dels pobles dels voltants y á nom del seu cotxero.

Ara ab el recárrech tampoch pagarán res, perque en bonas matemáticas lo 100 per 100 de zero, es zero.

Espigoladura de un periódich francés:

«Disertació astronómica.

—»Creu vosté que Venus es un planeta habitable?

—»N' estich segur.

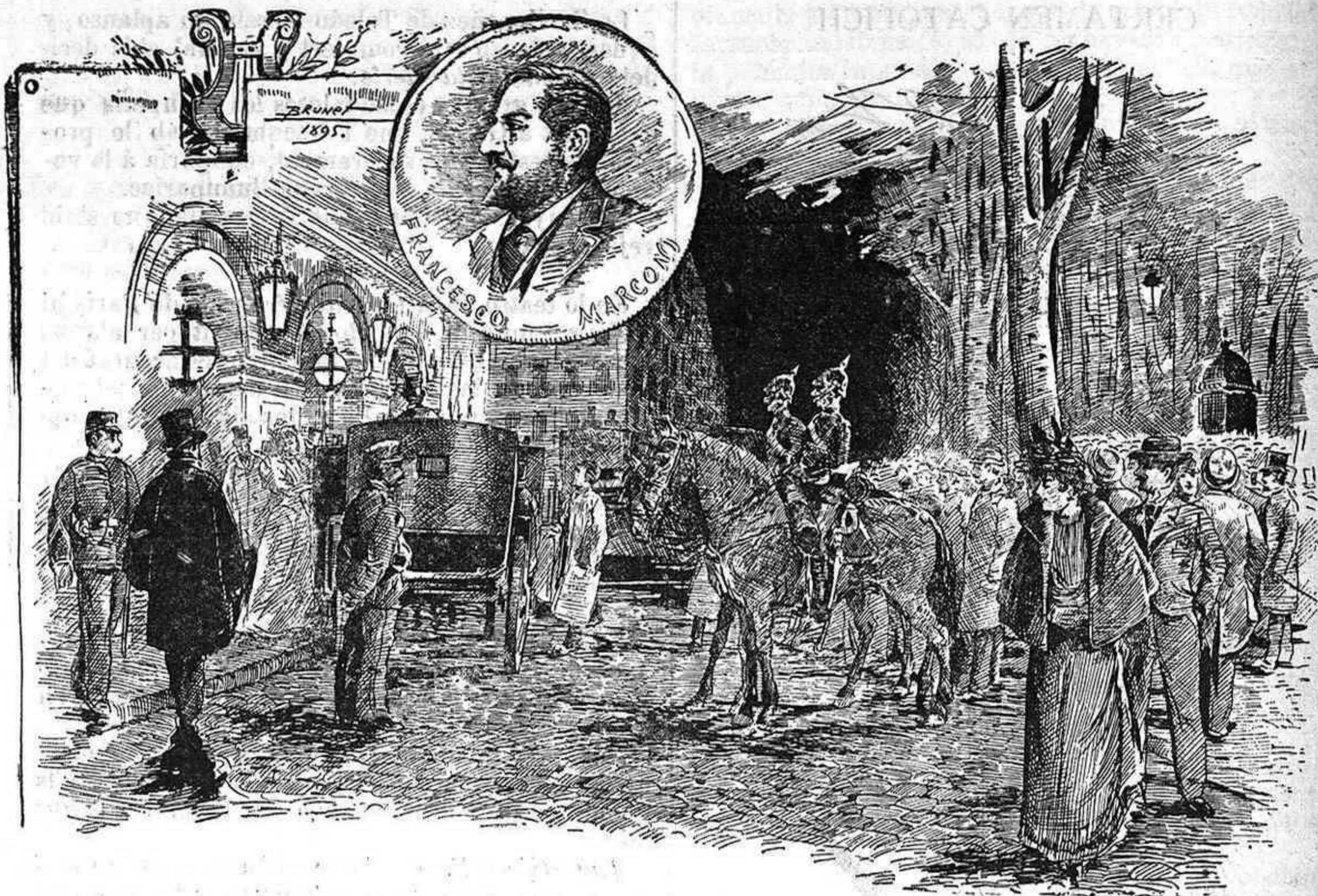
—»Y per qui? Per *cocottes?*»

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN L' ULTIM NUMERO

- 1.ª XARADA.—*E-gip-cia-cas.*
- 2.ª LOGOGRIFO NUMÉRICH.—*Pelotari.*
- 3.ª TRENCA-CLOSCAS.—*Lo port de salvació.*
- 4.ª TERS DE SILABAS.—
DEL FI A
FI GUE RA
A RA DA
- 5.ª GEROGLÍFICH.—*Com més igual, menos desigual.*

BARCELONA DE NIT

¡Ja estém empapats de músical
Ara á casa 'l *Mallorquí*,

després á llegir l' *Heraldo*
y desseguida... á dormí.

TRENCA-CAPS

XARADAS

I

Ho dich perque ho sé de cert
y faig *hu-dos-quart* formal
de perdre vinticinch céntims
si 'l que dich no es veritat:
Testimonis ne treuré
si d' aixó arribava 'l cas;
de lo dit, no me 'n desdich,
faig punt y me 'n vaig al *grá*;

Lo redactor d' un diari
que 's titula *Universal*,
que *tres-invers* de clatell
me sembla que no n' es pas,
ab *prima-quart* molt piadosa
va fer l' home una *total*
que sino que 'ns va fer riure
casi, casi 'ns fa plorar.
Figúrinse que digué
que completament descals
y á peu (dintre d' algun cotxe)
pujaria á Montserrat
si 's trobava lo cruser
que ha fet cap al fons del mar.
Comentaris pel lector
que lo qu' es jo avuy no 'ls faig.

FABRICANT DE CALENDARIS.

II

Ma *primera* vocal dona:
hi ha molta aygua en la *segona*:
ma *tercera* es animal,
y un carrer lo meu *total*
dels antichs de Barcelona.

LEÓN DE GLIZZANA.

ANAGRAMA

Apellido catalá
es *total* posat ab *a*;
en Sagasta may de re
fa *total* posat ab *e*,
es vocable de mari
lo *total* posat ab *i*;
de coca que Deu me 'n do
sols siga *total* ab *o*;
qui cau al mar, de segú
que 's *total* posat ab *u*.

AGUILETA.

ROMBO

•••••
•••••
•••••
•••••
•••••
•••••

Primera ratlla vertical y horisontal: consonant.—Segona: Los mamíferos ne gastan.—Tercera: Objecte preciós.—Quarta: ciutat catalana.—Quinta: qualitat del que no es tonto.—Sexta: utensili per pescar.—Septima: vocal.

GALÁN PER TOT.

LOGOGRIFO NUMÉRICH

1 2 3 4 5 6 7.—Poble catalá.
7 2 4 4 5 2.—> >
7 2 6 2 7.—> >
7 5 6 7.—> >
7 5 7.—Número.
7 2.—Nota musical
3.—Consonant.

P. LLASO.

Barcelona.—A. López Robert, impresor.—Asalto 63,

LOPEZ-EDITOR, Rambla del Mitj, número 20, Llibreria Espanyola. Barcelona.—Correu - Apartat, número 2

APELES MESTRES

**TRADICIONS ♦
♦ CATALANAS**

Un tomo XVI—304 pàgines, contenint mes de 200 tradicions.—Preu 3 pessetas.

J. TORRENDELL

PIMPOLLOS

(NOVELAS CORTAS)

Un tomo 8.º esmeradamente impreso.—Ptas. 3.

Ultima obra del eminente **B. PÉREZ GALDÓS**

TORQUEMADA Y SAN PEDRO

Un tomo 8.º Ptas. 3.

ACABA DE PUBLICARSE

POEMAS CORTOS

por Gaspar Nuñez de Arce

Ptas. 1

NUEVA EDICIÓN

GRANADA

POEMA ORIENTAL

— por D. José Zorrilla —

Dos tomos Ptas. 8—Encuadrados, Ptas. 10'50

EL CONSULTOR

MANUAL TEÓRICO-PRÁCTICO DEL FABRICANTE DE **JABONES**

por Fernando Candial Martinez.

Precio 10 pesetas.

EMILI VILANOVA

Las bodas de 'n Cirilo.

¡Qui... compra maduixas!

Oriental. Los moros contrapuntats

L' ase del hortolá.

A casa l' alcalde.

Preu de cada sainete 1 pesseta.

EN PREPARACIÓ

LA VIUDA

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de dites obras, remetent l' import en libransas del Giro Mútuo, ó bé, en sellos de franqueig al editor López, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu franca de port. No responém d' extravíos, no remetent además 3 rals pel certificat. Als corresponsals de la casa se 'ls otorgan rebaixas.

LAS TRES EDATS DEL PETÓ

Lo dols petó de l' infància,
(¡Deliciosa redundància!)

Quentos

Entre dugas noyas adelaradas per tenir marit:

—¿Y de aquest tipu t' has enamorat?

—Per que? ¿Qué té?

—Pero, dona, que no veus qu' es una criatura.

—No tant... no tant... Té quinze anys y ja 's deixa 'l bigotí.

—Ahont? A casa séva?

Un amich visita á un altre, després de fer molt temps de no haverse vist.

L' amich visitat li ensenya l' habitació, y en especial lo séu despaig ahont hi figura un gran armari atestat de llibres.

—¡Magnífica biblioteca!

—Si, regular... l' hi anada formant de mica en mica.

—Ja sabs que jo sempre hi sigut molt amant de la lectura... Per lo tant ja 'm deixarás alguns llibres.

—Aixó si que no pot ser.... Demanam tot lo que vulguis menos llibres.

—Tant gelós n' estás?....

—Si: 'perque 'm consta que 'ls llibres deixats no 's tornan may.... Y la proba la tens ab que la majoria dels que veus al armari, me 'ls han deixat á mí y aquí s' han quedat.

Un propagandista acérrim de las solucions mes radicals del socialisme, solia fer los seus viatjes de propaganda en wagó de primera.

Un murmurador que 'l vejé enfilarse en un cotxe de aquests exclamá:

—Aquí 'l teniu.... Y després anirá per aquests mons de Deu dihent: *Ya no hay clases!*

—¿Qui es lo doctor Bertrán de qui tant se parla?—preguntava un comerciant.

—Un sabi famós.... un home verdaderament superior.

—En aquest cas será molt rich.

—Ca! Al contrari: com no pensa mes qu' en estudiar, no té may una pesseta.

—¿Y li dihen sabi? ¡Vaya un burro!

Reflexió que feya un home molt tronat:

—¡Vejin quina extranyesa!.... Com mes m' enmagreixo, mes greixum porto al gabán!

En un tren.

Vuit viatjers ocupan un compartiment, y dels vuit n' hi ha set que fuman com altras tantas xamaneyas.

Lo viatjer restant, plé de finura 'ls pregunta:

—Escoltin senyors ¿no 'ls molesta pas que jo no fumi?

Un empresari d' ópera y un célebre tenor tingueren disputas, y pssant de las paraulas als fets, lo tenor, qu' era una mica viu de génit, li ventá la gran plantofada del sigle.

—Suposo que las cosas no quedarán així—digué al empresari un séu amich.

—¿Qué 't sembla que haig de fer?—pregunta l' agraviat.

—Enviali 'ls padrins.

—¿Per qué? ¿Per desafiarme? ¡Impossible! ¿Cóm vols tú que 'm desafihi ab un home, que cada nit me fa guanyar de tres á quatre mil pessetas?

Després del ball.

Una mare prudent, interroga á la seva filla:

—Me sembla que 'l capitá ha estat molt obsequiós ab tú tota la nit. ¿Que ja se t' ha declarat?

—No pas encare.

—¿Y donchs que t' ha dit?

—M' ha preguntat si quan me casi tu viurás ab mí.

—¡Vina aquí, estimada prenda!
(Lo petó ja té trastienda.)

Petó de l' ancianitat.
(Sombra y recort del passat.)